

เทศน์อบรมฆราวาส ณ สวนแสงธรรม
วันที่ ๑๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๖ (เช้า)

เล่นสงกรานต์

เราเทียบนะ เทียบให้พี่น้องทั้งหลายฟัง ระหว่างธรรมกับโลก คือกิเลส เสียง กิเลส เสียงโลก จะเป็นดังที่เราว่านี้ ไม่ได้ศัพท์ที่ได้แสง เสียงอยู่อย่างนี้ละ เสียงดังลั่น หากไม่ได้ศัพท์ที่ได้แสง แต่เสียงไม่ได้ศัพท์ที่ได้แสงนั้นละมันกวนโลก มันกวนทุกหัวใจคน มันออกจากรูนี้ไปแล้วไปกระทบนั้นกระทบนี้ เรื่องราวนั้นเรื่องราวนี้ ก็ย้อนมาหาเจ้าของ ซึ่งเป็นต้นเหตุ ต้นเหตุมันเกิดขึ้นที่นี้ ออกนะ เสียงมันจะไม่มีสงบเลย ก็ก๊ปก๊กลบก็ เป็นอยู่อย่างนี้ อันนี้เทียบเข้ากับเสียงธรรม เสียงธรรมจะเงียบเลย ไม่มีอะไรกวน ว่าสุข ก็สุขไม่มีอะไรกวน ทุกอย่างเรียบหมด

นั่นละเทียบกันได้กับเสียงของโลก ของวิฏวาน มันหมุนกันไปหมุนกันมา เสียง มันจึงหาความสงบไม่ได้ เพราะกิเลสนี้จะไม่วันหลับนอน ในขณะที่มันออกทำงาน มัน จะหลับนอนตอนเวลาเจ้าของนอน ถ้าเรานอนหลับสนิท นั่นแหละคือกิเลสก็หลับสนิท แหม เมื่อคืนนี้นอนหลับสนิทดี ไม่ฝันเลย คือวันนั้นสบายการหลับ ถ้ามีการฝันรบกวน เรื่องนั้นเรื่องนี้แล้ว นอนก็ไม่ค่อยสบาย ที่นี้เรื่องธรรมสงบ สงัดไม่มีฝัน ไม่มีอะไร กวนใจ เรื่องธรรมเป็นความสงบเงียบ ท่านผู้ทรงชั้นธอยู่ที่จิตใจบริสุทธิ์เรียบร้อยแล้ว จิตของท่านก็สงบเงียบตลอดเวลา จะมีแต่เสียงตา หู จมูก ลิ้น กาย แล้วจะมีเสียงอยู่ ข้างนอก แว่ว ๆ ๆ อยู่ในวงชั้นธวังสมมุติ

ส่วนจิตที่เป็นธรรมทั้งแห่งจะเงียบตลอดเวลา ไม่มีอะไรกวน ที่ท่านให้นามว่า นิพ พานํ ปรมํ สุขํ คำว่า “ปรมํ สุขํ” นี้คือโลกมีสมมุติ พอทำกรุขหมายปลายทางให้ความ สุขอย่างยิ่ง โลกจะได้สมมุติ จะได้คาดว่า โห สุขอย่างยิ่งนี้สุขยิ่งกว่าเราเป็นสุขนี้ สุขขึ้นเป็นลำดับลำดับ คือจิตมันจะคาดของมัน ถึงคาดไม่ถูกก็ตาม เมอาอารมณ์ เป็นบ้า อารมณ์ตนก็พอใจ ธรรมชาติที่จริง ๆ มันเลย ปรมํ ไปเสียทุกอย่าง นี่ที่ว่าธรรมเลย โลก เหนือโลก ท่านเหนืออย่างนั้น

ท่านผู้เป็นเช่นนี้เรียกว่าเที่ยงตลอดไปเลย ดับทุกข์โดยสิ้นเชิงตลอดอนันตกาล ท่านจึงให้ชื่อว่านิพพานเที่ยง นี้เกิดมาจากการวิ่งเต้นชวนชวายของผู้บำเพ็ญเองนะ พยายามค่อยๆ เชี่ยวชุดค้น หาได้วันละเล็กละน้อยอยู่ไม่หยุดไม่ถอย ก็ค่อยเพิ่มขึ้น ๆ สุดท้ายก็เต็ม เมื่อเต็มก็ผ่านได้เลย นี้ผู้มีความดีภายในใจ มีจุดหมายปลายทาง แม้จะ ไกลก็มีจุดหมาย ไกลก็จะใกล้ วันนี้ถึง ไกลวันหน้าถึง ก็มีวันจะถึง ไม่เหมือนผู้ที่ไม่ได้ สร้างอะไรไว้เลย คุณงามความดีติดจิตติดใจไม่มี มีตั้งแต่ความเสียหายทำลายตัวเอง

ด้วยการทำความชั่วซ้ำลามกทั้งหลาย ทำอยู่ไม่หยุดไม่ถอย ที่นี้ความชั่วมันก็เพิ่มเข้ามาได้

เช่นเดียวกับเราสร้างความดี เพิ่มความดีจนหลุดพ้นได้ ที่นี้สร้างความชั่ว สร้างมันเต็มเหนี่ยวแล้วมันก็จมได้ แต่มีผัดกันอยู่อย่างหนึ่งก็คือว่า นิพพานนี้เที่ยงแล้วพ้นไปเลย ไม่มีอะไรพลิกแพลงเปลี่ยนแปลง แต่กฎของโลกอนิจจังนี้ แม้จะไปตกนรกนารนแสนนานก็กี่ปีกี่ล้านปี มันก็มีการเปลี่ยนแปลงได้ แต่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ช้าเร็วของมันเอง นั่นละกว่าจะพ้นมา คือผู้ทำความชั่วมาก ๆ นี้จะจมลงไป ประหนึ่งว่าจะไม่มีทางขึ้นมาได้เลย เพราะนานแสนนานกว่าโลกอนิจจังจะค่อยแปรขึ้นมาได้นะ

ไม่มีใครที่เมตตาว่าพระพุทธเจ้า เพราะทรงเห็นทุกอย่าง ทุกชั้นนมหันตทุกข์ พระพุทธเจ้าก็เคยเจอมาแล้ว สุขเป็นบรมสุขพระพุทธเจ้าก็ทรงอยู่แล้วในพระทัย แล้วประกาศธรรมสอนโลก ทั้งฝ่ายดีฝ่ายชั่ว จึงไม่มีคำว่าผิด เพราะเอาพระองค์เองซึ่งเป็นที่รู้ทุกอย่างออกประกาศแก่โลกจึงไม่มีอะไรผิด อย่างท่านสอน ธรรมของพระพุทธเจ้าที่สอนเรา จะมีมากน้อยเพียงไรก็ตาม ความผิดพลาดแห่งธรรมมีผิดพลาดตรงนั้นนิด ๆ หน่อย ๆ ไม่มี ตรงแนว ๆ ไม่ว่าธรรมชั้นใดภูมิใดจะถูกต้อนไปโดยลำดับลำดับนี้จึงเรียกว่าสวากขาตธรรม ตรัสไว้ชอบแล้ว ชอบตั้งแต่ต้นทางจนถึงที่สุดของทาง ทางนี้ตรงแนวต่อจุดหมายปลายทาง นี่คือธรรมของศาสดาสอนโลกด้วยสวากขาตธรรมตรัสไว้ชอบ ๆ

สิ่งใดที่พระองค์ทรงดำหนิแล้วอย่าพากันฝืนนะ ฝืนก็คือการทำลายตัวเองมากน้อยนั้นแล เราฝืนมากทำลายตัวเองมาก ฝืนน้อยทำลายน้อย ไม่ฝืน พยายามตะเกียกตะกายตามพระพุทธเจ้า ฝืนก็ฝืนกิเลสเพื่อก้าวตามพระพุทธเจ้านี้จะไม่ผิดพลาด จะค่อยเป็นค่อยไปเรื่อย ถึงระยะที่จะรวดเร็วมันก็รวดเร็วเอง เหมือนรถที่ออกจากที่จอดใหม่ ๆ มันก็ค่อยเคลื่อนย้ายออกไป เอื่อย ๆ พอได้จังหวะแล้วมันก็พุ่ง ๆ การเคลื่อนย้ายของเราด้วยคุณงามความดีก็เหมือนกับเขาขับรถ เบื้องต้นไม่ค่อยเข้าอกเข้าใจการทำบุญ ให้ทาน รักษาศีลภาวนา ตลอดจนการรักษาตัวเพื่อความดีทั้งหลายนี้ มันมีขัด ๆ ข้อง ๆ ก็เหมือนกับว่าเอื่อยอ้าย ๆ ผิดพลาดบ้าง

แต่ครั้นนานไป ๆ ก็เหมือนรถออกจากที่จอด แล้วลงถนน ที่นี้ก็พุ่ง ๆ ยิ่งถนนตรงแนวเท่าไร ทางดีเท่าไรยิ่งพุ่งเร็ว การบำเพ็ญของเราเมื่อแรกมันก็ชลุกชลัก ให้ฟังทราบว่าการชลุกชลักนี้มันมีเสี้ยนมีหนามอยู่นั้นด้วย คือกิเลสนั้นแหละทำให้ชลุกชลักไม่ให้ราบรื่น มันก็ดมันขวาง เมื่อเราปิดกวาง หรือปิดออก ๆ ไปเรื่อยก็ค่อยราบรื่นไป ๆ ที่นี้เวลาทำไป ๆ ก็เหมือนรถออกจากที่ เข้าสู่สายทาง ได้จังหวะแล้วรถก็พุ่ง ๆ ตัว

อันนี้การบำเพ็ญของเราเมื่อได้จังหวะของความดีทั้งหลายแล้วจะพุ่งอย่างนั้นเหมือนกัน ไม่มีคำว่าถอย มีแต่พุ่ง ๆ เรื่อยไป จนถึงจุดที่หมาย

เพราะฉะนั้นจึงให้ใช้ความพยายาม จำไว้ทุกอย่าง ๆ ที่เบื้องต้นขลุกลั่น การจะสร้างความดีต้องได้เจออุปสรรคน้อย คือกิเลสอยู่โดยดี ต้องได้พยายาม ตะเกียกตะกาย เวลานานเข้ามันก็ค่อยชินเข้า เพราะถูกบังคับตลอด บังคับเข้าสู่ความดี มันก็ค่อยชิน ก็เหมือนทางซั้ว ทางซั้วก็อาศัยเพื่อนชักชวนบ้าง บังคับบ้างนะ ส่วนนิสัย สันดานเจ้าของอยากจะทำความซั้วเสียจริง ๆ แล้วมีน้อยมาก ส่วนมากมักจะถูกเพื่อน ผูกชักชวน แล้วบีบบังคับโดยทางตรงทางอ้อม แล้วก็ทำความซั้วไปตามเขา เมื่อรู้ช่องทางจนกลายเป็นนิสัยแล้ว ตัวเสียเองเป็นผู้นำตัวเอง มีหน้าซั้วยังนำผู้อื่นทำความซั้วได้อีก คือมันคล่องตัวอยู่ในตัวของมันเอง

การสร้างความดีมีวันจะราบรื่น มีวันจะหลุดพ้นจากทุกข์ มีจุดหมายปลายทาง ไม่เหมือนการสร้างความซั้ว การสร้างความซั้วนี้ลำบากลำบากเหมือนกันกับทางกุศล ทางดีนั้นแหละ แต่ใจมันสมัคร ประหนึ่งว่าไม่มีลำบากลำบาก ความจริงมันลำบากเหมือนกัน คนทำซั้วคนทำดีก็อาศัยการทำเหมือนกัน ต้องใช้กำลังวังชา ความพินิจ พิจารณา ความพยายามในทางหรือในหน้าที่ของตนเหมือนกัน จึงต้องมีทุกข์เหมือนกัน แต่จิตใจพอใจแล้วมันก็ไม่เหมือนไม่ทุกข์ เหมือนผู้บำเพ็ญความดีทั้งหลายนี้ ถึงจะทุกข์ขนาดไหน เมื่อใจยินดีแล้วมันก็ไม่ทุกข์นะ บินไปเท่าไรบินได้ด้วยความพอใจ ๆ แล้วก็พุ่งไปได้เลย

คนสร้างความดี มีจุดหมายปลายทาง มีที่ยึดที่เกาะ และถึงจุดที่หมายได้ ไม่เหมือนคนทำความซั้ว ซึ่งทำเท่าไรก็ทำลายตัวเองไปตลอด หากจุดหมายปลายทางไม่ได้ คือคนทำความซั้วนั้นแหละ ให้พากันจดจำเอานะ ให้เอาวันละเล็กละน้อย เฉพาะการภาวนาได้สอนพี่น้องทั้งหลายแล้ว ขอให้ทำความสงบใจในวันหนึ่ง ๆ ด้วยพุทโธ หรือ อัมโม หรือสังโม โดยมีสติเป็นเครื่องกำกับคำบริการของตน ให้สติจ่ออยู่กับคำบริการนั้น จะได้เวลาเท่าไรเอาพยายาม ๆ มันจะมีวันหนึ่งแน่นอนเราไม่สงสัย คือจิตนี้เมื่อทำอยู่ตลอด แล้วจะมีเจองานได้ ก็เราหาของดี

เหมือนอย่างเราขุดภูเขาทั้งลูก แร่ธาตุที่ดีเยี่ยมอยู่ในนั้น ไม่ใช่ขุดจ็อก ๆ ลงไปจะไปเจอเอาที่เดียว ขุดแล้วขุดเล่าไม่เจอ ๆ ขุดไปขุดมาก็เจอ เพราะแร่ธาตุมีอยู่ ความดีมีอยู่ ธรรมมีอยู่ เป็นแต่เพียงกิเลสมาปกปิด จึงขุดกิเลสออก ขุดไปขุดมาก็เจอ เจอความสงบของใจ นึกพุทโธ ๆ เหมือนกับว่าขุดตลอด เอาจอบเอาเสียมขุดลงไป แล้วก็ไปเจอพุทโธจนได้ คือความสงบเย็นใจ จิตใจสว่างไสวขึ้นมาได้ในวันหนึ่งไม่สงสัย

นี่คือการต่อสู้สำหรับพยายามในทางด้านจิตใจ แม้เราจะไม่เจอไม่เห็นก็ตาม การภาวนามี
อานิสงส์มากกว่างานทั้งหลายนะ

งานภาวนาท่านถือว่ามีความค่าน้ำหนักมากกว่างานกุศลทั้งหลาย แม้ท่านผู้บรรลุ
ไปก็ต้องผ่านภavanaเสียก่อน ผ่านภavanaแล้วพ้นทุกข์ได้เลย ให้พากันต่อสู้พยายาม
นะ หลวงตาสงสารพี่น้องทั้งหลาย การพูดอย่างนี้นะหลวงตาสงสาร คือธรรมชาติอันนี้
ถูกกิเลสมันปิด ความขี้เกียจขี้คร้าน ความไม่เอาไหน ความไม่เชื่อ เหล่านี้เป็นกิเลส
ทั้งนั้น เราจะพยายามทำให้เห็นสิ่งที่พระพุทธเจ้าสอน มันไม่ยากทำ มันก็ดมันขวาง
คำว่ากิดว่าขวางคือกิเลสนั้นแหละเข้ากิดเข้าขวางไม่ให้ทำ แต่เมื่อเราต่อสู้พยายาม
ทำไป ๆ จิตของเราจะสงบได้นะ คือจิตธรรมดามันจะหม่นอยู่อย่างนี้ พอตื่นนอนแล้ว
มันจะหม่นของมันออกตลอดเวลา ไม่หยุด

ที่นี่เพื่อให้ระงับการหม่นของมันนี้ ท่านจึงสอนให้ภาวนาพุทโธ เหมือนน้ำดับไฟ
ดับปริบลงนี้ หรือเอาคำว่าพุทโธแทนความคิดที่เป็นพินเป็นไฟอันนี้ด้วยคำบริกรรม
ภาวนา เอาพุทโธ ๆ ติด มันจะคิดไปไหนไม่ให้คิด เอาพุทโธบังคับไว้ พอพุทโธบังคับ
นานเข้า ๆ จิตมันจะคิดไปหาพินหาไฟไม่ได้ มันก็ต้องยอมรับคำบริกรรม คำบริกรรมนี้
เป็นธรรมระงับดับทุกข์ ที่นี่พอบริกรรมเข้ามาก ๆ อันนี้จะสงบลง ๆ สงบแนว เรื่องราว
ทั้งหลายที่อยู่เหิงวุ่นวายสงบไปหมด เหลือแต่ความรู้กับธรรมอยู่ด้วยกัน สว่างไสว
เย็นใจ นี่ผลของการภาวนา เป็นของดีเยี่ยมทีเดียว

ที่หลวงตาได้มาสอนพี่น้องทั้งหลายนี้ ไม่ได้มาดันเดาเกาหมัดสอนท่านทั้งหลาย
นะ เอาการจนแทบเป็นแทบตาย บางครั้งถึงขั้นจะสลบ แต่ไม่เคยสลบก็บอกว่าไม่สลบ
ถึงจะไม่เคยสลบก็ตาม เมื่อถึงวาระที่มันจะตายจริง ๆ ต่อสู้กับกิเลสตายเลย ไม่มีคำว่า
ถอย เราก็ได้พยายามทำมาอย่างนี้ เรื่องคำพูดที่ว่ามันตะเกียกตะกาย ใคร ๆ เป็น
เหมือนกันหมด ในเบื้องต้นตะเกียกตะกาย ครั้นต่อมาลุ่มแล้วลูก ลูกแล้วหลานไปได้
ครั้นต่อมาก็เดินได้ ตั้งไข่ได้ ต่อมาวิ่งได้เหมือนเด็ก ถ้าเราฝึกอยู่เสมอ นี่เราก็เคยทำมา
เต็มกำลังความสามารถแล้ว จึงมาสอนพี่น้องทั้งหลายด้วยความไม่สงสัยในธรรม
พระพุทธเจ้า เป็นธรรมสด ๆ ร้อน ๆ เป็นตลาดแห่งบุญแห่งกุศล แห่งมรรคผลนิพพาน
สด ๆ ร้อน ๆ ตลอดมา

ขอให้พากันยึด อย่าปล่อยอย่าวาง เราเป็นลูกชาวพุทธ ไม่เช่นนั้นกิเลสจะจุด
ลากจมลงในกองทุกข์ มหันตทุกข์ทั้งหมดจะไม่มีอะไรเหลือนะ ให้เรารับผิดชอบเราเอง
ฝืนเราเองจากความชั่วทั้งหลาย แล้วต่อสู้พยายามทำความดีให้ได้ไปทุกวัน ๆ แล้ว
ความหวังของเราไม่ต้องบอก หากเกิดขึ้นจากการกระทำของเรา เราจะไม่มีหวังมันก็รู้ขึ้น

ภายในใจ รู้ขึ้น ๆ ภายในใจ เพราะสร้างความคิดที่จะทำให้เราสมหวัง สร้างไปสร้างมา ความหวังก็ปรากฏขึ้น จากนั้นก็ถึงจุดที่หมาย พวกกันทำทุกคนนะ

พระพุทธศาสนาเลิศที่ภาวนา การให้ทาน การรักษาศีล บริจาคทานมากน้อยนั้น เป็นกึ่งก้านสาขาของภาวนา ภาวนานี้เรียกว่าแก่นแห่งพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้า ตรัสรู้จากการภาวนา พระสงฆ์สาวกตรัสรู้จากการภาวนา ให้เราถือหลักภาวนานี้ไว้เป็นหลักเป็นเกณฑ์ ระวังดับกิเลสประเภทต่าง ๆ ก็ได้ เช่นไม่พอใจในผู้หนึ่งผู้ใด ในหญิง ในชาย ในสัตว์ในบุคคล สามิภรรยา ซึ่งเป็นเหมือนล้นกับฟืน มักจะกระทบกันเสมอ สามิภรรยาเหมือนล้นกับฟืน มันคอยกระทบกันเสมอ นี่หลวงตาพูดเพื่อให้เกิดสติ สามิภรรยาซึ่งเป็นเหมือนล้นกับฟืน มันกระทบกันเสมอ

ถ้าให้มันเทียบกันจริง ๆ ให้เหมาะสมแล้ว สามิภรรยานี้ก็คือน้ำท่วมกัน จนเลือดสาด แล้วทีนี้จะไปหาโทษกับใคร อันนี้ก็สามี อันนี้ก็ภรรยา อันนี้ก็ล้น อันนี้ก็ฟืน กัดกันแล้วเลือดสาดก็ยอมรับเอา เจ้าของประมาท ล้นกับฟืนกัดกันเอง อันนี้สามี ภรรยาหากมีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งประมาทผิดพลาด จึงทำให้เป็นหมากัดกัน เลือดสาดลงมา จิตเมื่อมันมีอย่างนั้นขึ้นมานะ ไม่พอใจผู้ใด พอเราระลึกถึงภาวนาทำจิตสงบถอยเข้ามา นี่บ๊อบ เรื่องราวทั้งหลายจะหยุด มันจะสงบเข้ามาอยู่ที่นี้ เพราะฉะนั้นการภาวนาจึงระวัง เหตุการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

ให้ท่านทั้งหลายจำเอาไว้ละ เวลามันมีเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะมาทำลายจิตใจให้เดือดร้อนวุ่นวาย ให้ระลึกถึงพุทโธ ๆ อย่างน้อยพระพุทธเจ้าท่านไม่ได้โกรธนี่นะ โอ้เรา ทำไมโกรธแข่งพระพุทธเจ้า จะเรียนวิชาหมาสู่พระพุทธเจ้าหรือ ไปเฝ้าพระพุทธเจ้า กัดพระพุทธเจ้า มันมีอย่างหรือ มันก็สงบได้ เพราะฉะนั้น การภาวนาจึงเป็นธรรม สำคัญมาก สงบอารมณ์ต่าง ๆ เหตุการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี พอเราระลึกถึงภาวนา อย่างหนึ่งจิตของเราสงบแล้ว พอกระเพื่อมออกบ๊อบมันจะรู้ทันที แล้วระวังตัวทันที เรื่องราวก็ไม่เกิด นี่ละการภาวนาสำคัญอยู่มากทีเดียว

ถ้าไม่ได้ภาวนาแล้วอะอะมันก็ออกแล้ว ๆ เพราะจิตประเภทนี้มันอยู่ปากคอก พอเปิดประตูคอกมันจะออกทันที ๆ เมื่อมีธรรมบังคับมันอยู่แล้ว จะเปิดให้ออกก็ออก ไม่เปิดให้ออกมันออกไม่ได้ เพราะธรรมบังคับไว้ด้วยจิตตภาวนา มีความรู้สึกตัว ที่นี้จิต มีความสงบเย็นจนกระทั่งจิตเป็นฐานแน่นหนามั่นคงแล้ว ไม่ได้โกรธง่าย ๆ นะ กระทบกระเทือนอะไร ไม่ได้โกรธง่าย ๆ แม้จะมาสัมผัสก็เย็บ ๆ ไม่กระทบแล้วมัน ก็ระวังของมันลงไปทันที นี่ละอำนาจแห่งธรรมรักษาใจ อย่างอื่นมารักษาใจไม่ได้นะ ยิ่ง ให้กิเลสรักษาใจแล้วมันกินเลี้ยงกันเลยละ เอาใจเราไปกินเลี้ยงกินโต๊ะกันหมด ต้องให้ ธรรมรักษา พวกกันเข้าใจนะ

วันนี้เราก็พูดเพียงเท่านั้น เมื่อสองสามวันผ่านมาก็พากันสนุกสนานทั่วประเทศ ไทย เล่นว่าสงกรานต์ เล่นสงกรานต์เป็นความสนุกสนาน การเล่นสงกรานต์ให้เป็น ประเพณีอันดีงามแก่กันและกันแล้ว มันต้องลดฐานะตำแหน่งยศบรรดาศักดิ์ทั้งหมด ลงด้วยกันโดยสิ้นเชิง ไม่มีผู้ใหญ่ผู้น้อยยศบรรดาศักดิ์สูงต่ำ อวดดีอวดเด่นต่อกัน อย่างนี้ไม่มี ถ้ามีแล้วจะขัดกัน ไม่ตรงกับว่าสงกรานต์ คือต่างคนต่างลดทิวามนะ สละ ทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่ให้มีค่ามีราคาในเวลาเล่นสนุกสนานกัน เขากับเราเป็นเพื่อนสนิท สนมกัน ประสานกันด้วยการเล่นด้วยความสนุกสนาน ให้พากันจำเอาไว้

ปู่ ย่า ตา ยาย เราพาเป็นมา เป็นความประสับประสานกันได้ดี คือเมื่อเล่นกัน แล้วต้องลดทุกอย่างดังที่วานี้ นะ ยศบรรดาศักดิ์สูงต่ำอะไรไม่ยุ่งเวลานั้น อะไรทุกอย่าง ถ้ามันจะเป็นฤทธิเป็นเดช เป็นเสี้ยนเป็นหนาม หรือเป็นเขี้ยวเป็นเข่า ให้ตัดออก หมด ให้มีตั้งแต่ความสนิทกัน ความเล่นสนุกสนานต่อกันเท่านั้น เมื่อเป็นเช่นนั้นมันก็ สมานกันได้ดี การเล่นสงกรานต์คือความสมครสมานน้ำใจซึ่งกันและกัน ไม่ถือเนื้อ ถือตัว ไม่เย่อหยิ่งจองหอง ในเวลาเล่นสงกรานต์เช่นนั้น

ปีหนึ่ง ๆ จึงมีครั้งหนึ่ง ๆ เพื่อให้บรรดาพี่น้องทั้งหลายประสับประสานกันด้วยความสนิทสนม กลมกลืนซึ่งกันและกัน ให้พากันจำเอาไว้ นะ ถ้าการเล่นสงกรานต์ยังมี เย่อหยิ่งจองหองต่อกันอยู่ ใครเป็นอย่างนั้นอย่าเข้าไปเล่น ขัดกับงานสงกรานต์ เขาไม่มีการยึดการถือกันเวลานั้น ต้องลดให้หมด มีแต่ความสนุกสนานรื่นเริง และก็ได้คติจาก กันมาใช้ ๆ ประสับประสานกันทั่วประเทศเรา ด้วยอำนาจแห่งการเล่นสงกรานต์ คือ การประสานน้ำใจกัน ให้พากันเข้าใจ

เรื่องทองคำดอลลาร์วันนี้ไม่พูดละ มันพูดเสียเหลือประมาณ ต่อไปนี้จะให้พร

ชมการถ่ายทอดสดพระธรรมเทศนาของหลวงตาทุกวัน ได้ที่

www.Luangta.com or www.Luangta.or.th